

СЕКЦІЯ 2. РЕГІОНАЛЬНА ЕКОЛОГІЧНА ПОЛІТИКА: КОНФЛІКТНІСТЬ, СТРАТЕГІЯ, ТАКТИКА

Білоус О. Ю.

*кандидат юридичних наук, доцент кафедри
конституційного, міжнародного і кримінального права
Донецького національного університету імені Василя
Стуса, м. Вінниця, Україна*

ПОЛІТИКА ЕКОЛОГІЗАЦІЇ В СФЕРІ МІЖНАРОДНОГО РЕГУЛЮВАННЯ ПРАЦІ

Активний процес глобалізації вимагає від держав нових рішень для виведення економіки країн на якісно новий рівень, в тому числі прискорення темпів виробництва та скорочення витрат. При цьому, лише в діалектичному взаємозв'язку економіки, соціальної сфери та політики екологізації, країни здатні здійснити стрибок у власному розвитку без невиправних втрат.

У ХХ столітті відбулась екологізація суспільних відносин: «... проблема захисту навколишнього середовища буквально пронизує всі суспільні й міжнародні відносини» [1, с. 6], і, як наслідок, екологізація нормативного регулятора цих відносин – права: «охорона навколишнього середовища стала предметом численних національних, наднаціональних і міжнародних норм» [2, с. 569]. Така тенденція втілилася у діяльності ООН та її програмі з навколишнього середовища (ЮНЕП). Крім цього, наприкінці ХХ століття відбувся перехід до нової цивілізованої парадигми – сталого розвитку. Сталий розвиток базується на трьох «китах» – стабільності екологічної, соціальної й економічної [3].

Екологізація в сфері праці є комплексним процесом реалізації основних європейських принципів і механізмів, стандартів сталого розвитку в трудовій діяльності, вирішення проблем збалансованості захисту екології, зниження ресурсо- та енергоємності та покращення умов праці і продуктів виробництва.

Міжнародна організація праці (далі – МОП) є осередком творення міжнародних стандартів в галузі праці та соціального забезпечення.

Впровадження екологічного компоненту сферу виробництва є багаторазовим предметом обговорення на міжнародному рівні. Зокрема, питанням захисту навколишнього природного середовища присвячені слідуєчі резолюції МОП: Гармонія з природою, сталий розвиток Карибського моря, реалізація Маврикійської стратегії, захист глобального клімату, сприяння розвитку нових та поновлюваних джерел енергії, та сприяння екотуризму та рішення «Про підприємництво для розвитку».

Відображенням екологізації в сучасній діяльності МОП є визнання необхідності звернення до альтернативних джерел енергії, які стануть доступними і для країн та населення, яке знаходиться на низькому рівні економічного добробуту, визнання екотуризму як окремого виду діяльності, який забезпечує робочі місця та охорону навколишнього середовища, встановлення стандартів гігієни виробництва на міжнародному рівні, регулювання рибальництва та портової справи.

В цілому можна стверджувати, що перехід до стійкої, екологізованої й більш чистої економіки відкриває більші можливості економічного і соціального зростання ринків праці, що проявляється в наступному: 1) зміна загального рівня зайнятості; 2) створення додаткових робочих місць: для виробництва екологічних товарів, для створення і обслуговування зелених технологічних процесів, в традиційних галузях, технологічно та комерційно пов'язаних з «зеленими»; 3) трансформація структури ринку праці; 4) екологізація існуючих робочих місць; 5) широкомасштабна соціальна інтеграція [4].

Отже, політика екологізації знайшла своє відображення у міжнародному нормативному регулюванні праці та соціального забезпечення. Аналізуючи українські правові реалії, можна дійти висновку, що Україна, будучи «аграрною» країною, має чимало досвіду та надбань в сфері орієнтування власної економіки на політику екологізації, при цьому, враховуючи

міжнародний досвід, варто більше приділяти уваги таким питанням як виробництво альтернативних джерел енергії, переорієнтація результату виробництва із сировинного на виробництво готового продукту, використання «зелених» технологій у промисловості.

Література:

1. Абашидзе А. Х. Международное экологическое право: документы и комментарии. Вып. III Экологические права человека: учеб. пособие / А. Х. Абашидзе, Ю. Г. Васильев, А. М. Солнцев. – М.: РУДН, 2010.
2. Международное право – Volkerrecht: пер. с нем. Кн. 2/Вольфганг Граф Витцтум [и др.]; пред., сост. В. Бергман; науч. ред. и сост. указ. Т. Ф. Яковлева. – М.: Инфотропик Медиа, 2011.
3. Короткий Т. Р. Екологізація міжнародного права. [Електронний ресурс]. –Режим доступу: http://dspace.onua.edu.ua/bitstream/handle/11300/506/Korotkiy_Ekologizatsiya_mijn_prava.pdf?sequence=1&isAllowed=y
4. Гацька Л. Ринок праці в умовах екологізації економіки: реструктуризація та проблеми розвитку // Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка. – С. 36–40 – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://cyberleninka.ru/article/n/rinok-pratsi-v-umovah-ekologizatsiyi-ekonomiki-restrukturizatsiya-ta-problemi-rozvitku>

Краковська А. Є.

завідувач кафедри теорії та історії держави і права та адміністративного права ДонНУ імені Василя Стуса, к.ю.н., доцент м. Вінниця, Україна

ЩОДО ПРИНЦИПІВ ДЕРЖАВНОЇ ПОЛІТИКИ У СФЕРІ ЕКОЛОГІЧНОГО ПІДПРИЄМНИЦТВА

Сьогоднішня української держави означено існування такого явища, як підприємництво в цілому та екологічне підприємництво зокрема. Бурхливий розвиток екологічного підприємництва зумовлює активність науковців в різних галузях права та суб'єктів правотворчого процесу з теоретичного обґрунтування та нормативно-правового закріплення правового статусу цього явища.